

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

GÜNDEM BİLGİLENDİRME RAPORU

-AKŞAM-
13 Temmuz 2020

İÇİNDEKİLER

GENEL GÖRÜNÜM	3
1. Bölgede ve Dünyada Öne Çıkanlar	3
✓ Türkiye	3
✓ Suriye, Güvenli Bölge ve Orta Doğu	3
✓ Kafkaslar	3
✓ Asya	3
✓ Kovid-19	4
2. Ulusal Makamlardan Resmî Açıklamalar	5
3. Uluslararası Resmî Açıklamalar	10
4. Uluslararası Medya Yansımaları	13
DEĞERLENDİRME	15
1. Yorum & Analiz	15

GENEL GÖRÜNÜM

1. Bölgede ve Dünyada Öne Çıkanlar

✓ Türkiye

- Türkiye’de 13 Temmuz 2020 saat 20.00 itibarıyla Kovid-19 nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısı 5.382, iyileşenlerin sayısı 195.671, vaka sayısı ise 214.001 oldu.
- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Putin’le telefonda görüştü.
- Artvin’in Yusufeli ilçesinde, sel sularına kapılarak kaybolan 3 kişinin cansız bedenlerine ulaşıldı, afette hayatını kaybedenlerin sayısı 4’e yükseldi.
- Van’da 27 Haziran’da göle açılan teknenin batması sonucu kaybolan kişilerden 3’ünün daha cesedine ulaşıldı.
- Heybeliada’daki orman yangınına ilişkin soruşturma kapsamında gözaltına alınan şüpheli, tutuklandı.
- Diyarbakır’da doğum vakasına giden ambulansa düzenlenen saldırıda can kaybı ve yaralanma yaşanmadı, 3 şüpheli gözaltına alındı.
- FETÖ’nün 4 yıl önceki hain darbe girişimini engellemek için mücadele veren kahramanların eşyaları ile ülkeye ihanet eden darbecilerin kullandığı mühimmatların sergilendiği Hafıza 15 Temmuz Müzesi, birinci yılında 500 bin kişiyi ağırladı.

✓ Suriye, Güvenli Bölge ve Orta Doğu

- İsrail güçleri, 2020’nin ilk yarısında işgal ve abluka altındaki Filistin topraklarında 2 bin 330 Filistinliyi gözaltına aldı.

✓ Kafkaslar

- Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, dün Azerbaycan-Ermenistan sınırında yaşanan çatışmalar nedeniyle Güvenlik Konseyini topladı.

✓ Asya

- Afganistan’ın kuzeyinde bulunan Samangan vilayetindeki istihbarat binasına bomba yüklü araçla düzenlenen saldırıda 13 istihbarat çalışanı hayatını kaybetti, çoğu sivil 65 kişi ise yaralandı. Saldırıyı Taliban üstlendi.
- Afganistan’ın kuzeydoğusundaki Badahşan vilayetinde terör örgütleri DEAŞ ve El Kaide mensuplarının düzenlediği silahlı saldırıda 7 polis hayatını kaybetti. Taliban yaptığı açıklamayla saldırının sorumluluğunu üstlendi.
- Taliban militanlarının, Afganistan’ın kuzeyindeki Kunduz vilayetinde askeri ve polis karakollarına düzenlediği eş zamanlı saldırılarda 14 güvenlik görevlisi hayatını kaybetti.

- Çin, ABD'li Cumhuriyetçi senatörler Marco Rubio ve Ted Cruz'un da aralarında bulunduğu ABD'li 4 yetkiliye, Çin Komünist Partisinin Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ndeki Uygurlar ve diğer Müslümanlara yönelik politikalarını eleştirmeleri nedeniyle ülkeye giriş yasağı getirdi.
- Hindistan kontrolündeki Cammu Keşmir'de bağımsızlık yanlısı Tahrik-i Hürriyet Partisi Genel Başkanı Eşref Sehrai'nin gözaltına alındı.

✓ Kovid-19

- 13 Temmuz 2020 saat 20.00 itibarıyla **dünya genelinde** Kovid-19 bulaşan kişi sayısı 13.084.739, can kaybı 572.554, iyileşenlerin sayısı ise 7.625.376 şeklindedir.
- **Güney Afrika Cumhuriyeti**'nde yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınında yıl sonuna kadar 40-50 bin kişinin hayatını kaybedebileceği bildirildi. Devlet Başkanı Cyril Ramaphosa, yaptığı açıklamada, bilim insanlarının modellemelerine göre salgın nedeniyle yıl sonuna kadar 40-50 bin kişinin ölmesinin beklendiğini belirtti.
- **ABD**'de yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınında ölenlerin sayısı son 24 saatte 379 artarak 137 bin 797'ye yükseldi.
- **Rusya**'da yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tespit edilenlerin sayısı 733 bin 699'a, ölü sayısı 11 bin 439'a yükseldi.

2. Ulusal Makamlardan Resmî Açıklamalar

• Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan:

- "İçerideki hainler tasfiye edilince ordumuz adeta kendini yeniden buldu. Silahlı Kuvvetlerimizin terörle mücadeleden yurt dışı operasyonlara kadar farklı cephelerde imza attığı başarıların altında, bünyesinde yapmış olduğu işte bu temizlik vardır. Silahlı Kuvvetlerimiz asıl görevine yoğunlaşmış ve vazifesini bihakkin yerine getirmeye başlamıştır. Emniyet teşkilatımızda da benzer durum söz konusudur. Bu insicamı korumakta ve güçlendirmekte kararlıyız."
- "Sandıktan çıkan irade hiçbir zaman tam olarak ülke yönetimine yansımada. 1961 Anayasası'yla tesis edilen vesayet kurumları, milletten almadıkları yetkileri kullanarak milletin iradesine ortak oldu. Gerek İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığımız döneminde gerekse Başbakanlığımızda bunları hep karşımızda bulduk. Ne yaptysak bunlara rağmen yaptık. Kefenimizi giyerek çıktığımız bu yolculukta, milletin emanetine sahip çıkma noktasında her türlü mücadeleyi verdik. Bu tarihi süreç içinde 15 Temmuz bir dönüm noktasıdır. 15 Temmuz, Türkiye'de gerçek anlamda millet egemenliğinin tesis edildiği gündür. Milletin iradesini teslim alma teşebbüsü, bizzat milletin direnişi ile engellenmiştir."
- "Örgütün gizli yapılanmasına yönelik operasyonlar ise devam ediyor. Elbette 40 yıl boyunca devlete sızan sinsi bir yapıyı 4 yılda tamamen temizlemek mümkün değildir. Nitekim güvenlik ve yargı birimlerimiz, her gün yeni bir bulguya ulaşarak örgütün kripto yapılanmasını deşifre ediyor. Firari şahısların ülkemize iadesi konusunda da Adalet Bakanlığımız gereken çalışmayı titizlikle yürütüyor. Örgütün üst düzey militanlarından bazılarının ülkemize iadesini sağladık."
- Burada kimi ülkelerin tavırlarıyla ilgili şu hususu ifade etmek zorundayım. Lafa gelince sürekli demokrasiden bahsedenler, bize hukuk dersi verenler maalesef demokrasi düşmanlarına kol kanat germekten çekinmiyorlar. Birçok batı ülkesinin FETÖ'cülerini himaye ettiğini, bunlara aleni destek verdiğini görüyoruz. Kimi devletler bunu sırf bize zarar vermek için yaparken bazıları da gafletten, FETÖ tehdidini idrak edememekten yapıyor. Ancak Antifa örneğinin herkes için bir ibret vesilesi olacağına inanıyorum. Daha birkaç yıl öncesine kadar romantik sözlerle desteklenen bu yapı, şimdi terör estiriyor, sokakları ateşe veriyor. Nitekim bu taşkınlıklar karşısında Sayın Trump, Antifa'yı terör örgütü olarak ilan edeceklerini açıkladı. Benzer tehdit, FETÖ için de geçerlidir."
- "Terörü bu toprakların kaderi olmaktan muhakkak çıkartacağız. Bu yönde son yıllarda gerçekten önemli adımlar attık. Suriye'de kurulmak istenen terör koridorunu, gerçekleştirdiğimiz operasyonlarla akamete uğrattık. Terör örgütlerinin bir dönem kol gezdiği 8 bin 200 kilometrekarelik alanı, DEAŞ ve PKK/YPG'li teröristlerden temizledik. Irak'ta da PKK hedeflerine yönelik başarılı hareketler düzenliyoruz. Haziran ayının ortasında yapılan hava ve kara hareketleri, bu sürecin parçalarıdır. PKK bu toprakların iklimine, insanına, inancına, değerlerine ve kültürüne düşman bir terör örgütüdür. On binlerce insanımızın katilidir. Bölgemizin geleceğinde bu örgüte yer yoktur."
- "2002'de yalnızca 248 milyon dolar olan savunma ve havacılık ihracatı, 2019 itibarıyla 3 milyar doları geçti. Neredeyse yok düzeyinde olan Ar-Ge harcaması 2019'da 1,5 milyar doları geçti. Bugün dünyanın en büyük savunma şirketleri listesinde 5 firmamız bulunuyor. Diğer taraftan havuzlu çıkarma gemimiz TCG Anadolu'nun inşasının sonuna geldik. Nitekim gemimiz 1 Temmuz'da liman test hazırlıkları için rıhtıma indi. Tasarımından üretimine her aşamada yerli olacak savaş uçağımızı da 2023'te hangardan çıkaracağız. Bulduğumuz noktayı önemsiyoruz fakat daha fazlasını yapmamız gerekiyor. Böyle bir iradeye, altyapıya ve birikime sahibiz. Savunma sanayi projelerimizin en önemlisi şüphesiz SİHA ve İHA'lardır. AKINCI ile bu alanda dünyanın ilk 4 ülkesinden biri olacağız. Terörle

mücadelemize SİHA'lar gerçekten büyük katkı yapıyor. Bunun yanında eşgüdüm içinde yürüyen bir süreç var. Güvenlik teşkilatlarımız olan TSK, emniyet, jandarma ve MİT arasındaki koordinasyon şu an en üst düzeyde. İnşallah bunu daha da artıracamız."

- "Sadece terörle mücadelede değil, Suriye'de ve Libya'da da İHA ve SİHA'lar çok etkin rol oynuyor. Bu alanda dünyanın ilgisini çekmiş durumdayız. İHA ve SİHA'lara yönelik de çok ciddi dış talep var. Tabii savunma sanayii alanındaki diğer yerli üretimlerimize yönelik de büyük bir ilgi var. Hem özel sektör hem de devlet olarak bu alanda atılan adımlarımız kesintisiz sürecek."
- "Bölgemizle ilgili konularda taraflı, fırsatçı ve diğer tarafı yok sayan bir yaklaşım içinde asla olmadık. Barışın inşa edilmesi, akan kanın durması için çaba harcıyoruz. Çatışmalar sebebiyle insanların mülteci durumuna düşmesini, evini, barkını, hayatını kaybetmesini istemiyoruz. Türkiye'nin bu konudaki duruşu nettir; bizim kimsenin toprağında, egemenliğinde gözümüz yoktur. Kendi güvenliğimizin üzerine ne kadar titriyorsak, komşularımızdan başlayarak dost ve kardeş ülkelerin güvenliğine de aynı şekilde hassasiyet gösteriyoruz. Fransa ve Abu Dabi yönetimi başta olmak üzere, kimi ülkelere yürütülen propagandanın arkasında, Türkiye'nin hukuk, demokrasi ve adalet eksenli mücadelesine yönelik tahammülsüzlük vardır. Türkiye, sahada ve masada verdiği başarılı mücadelelerle kan ve kaostan beslenenlerin hesaplarını bozmuştur. Bugün yüz milyonlarca mazlum ve mağdurun nazarında Türkiye; umutla, adaletle, merhametle özdeş hale gelmiştir. Ülkemize yönelik bu teveccühü korumakta kararlıyız."
- "Sahada elde edilen bu kazanımlar, inşallah Libya'nın tamamında barış ve huzurun müjdecisi olacaktır. Türkiye ile Libya arasında imzalanan 'Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası' ile 'Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası' son derece önemlidir. Bu iki muhtıra ile ülkemiz, Doğu Akdeniz'deki hak ve menfaatlerini garantiye almış, aynı zamanda da Libyalı kardeşlerine sahip çıkmıştır. Ayrıca Libya'ya sağlıktan ulaşım altyapısında kadar her alanda destek oluyoruz. Libya'nın bir an önce istikrara kavuşması, sadece Libya halkının değil, tüm bölgenin çıkarıdır. Bu ülkenin siyasi ve ekonomik açıdan güçlenmesi hem Kuzey Afrika'yı hem de Avrupa'yı rahatlatacaktır. Uluslararası toplum meşru hükümeti destekleyerek artık tercihini yapmalı, savaş suçu işleyen darbecileri durdurmalıdır. Libya'yı kan gölüne çeviren lejyonerler bir an önce bu ülkeden çıkarılmalıdır. Terhune ve daha birçok şehirde ortaya çıkan toplu mezarların hesabı, darbecilerden muhakkak sorulmalıdır."
- "Aralarında komşularımızın da olduğu bazı ülkeler, Türkiye'yi Doğu Akdeniz'de etkisizleştirmek için hatalı bir sürecin içine girdiler. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye'nin Akdeniz'deki haklarını gasbetmek istediler. Defalarca bunun yanlış olduğunu, hukuka uygun olmadığını söyledik. Türkiye'nin hak ve hukukunu koruma noktasında kararlı olduğunu ifade ettik. Hedefleri, Akdeniz'e en uzun kıyıya sahip olan ülkemizi sadece oltayla balık tutacak bir kıyı şeridinde mahkum etmeyi ama attığımız adımlarla bu planı boşa çıkardık. İki sondaj gemimizi göndererek, ülkemize ait alanlarda sismik araştırmalar yapmaya başladık."
- "Dünyada adaletsizliğin zirveye çıktığı yerlerin başında, İsrail işgali altında bulunan Filistin toprakları geliyor. Ancak İsrail güçlerinin acımasızca katlettiği Filistinler, artık küresel medyada haber olarak bile yer almıyor. İsrail'i gün geçtikçe pervasızlaştıran, daha da hukuk tanımaz hale getiren en önemli sebep, işte bu küresel sessizliktir. İsrail'in, Batı Şeria'daki yerleşim birimlerini ve Ürdün Vadisi'ni ilhak edeceğini açıklaması, işgal ve zulüm politikasının yeni bir adımıdır. Dünya bu gidişata dur demeli, İsrail'in hukuk tanımaz adımlarına engel olmalıdır."
- "Geçen yıl Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'ndaki konuşmamda, İsrail'in Filistin topraklarında nasıl yayıldığı bir harita eşliğinde göstererek anlatmıştım. Dünyaya 'Acaba İsrail neresidir, toprakları nereleri kapsıyor?' sorusunu yöneltmişim. Gerçekten de İsrail

1947'de, 1949'da, 1967'de neresiydi, şu anda neresi diye baktığımızda sorunun kaynağı ortaya çıkıyor. 1947 haritasında o toprakların tamamı Filistin'e aitken yıllar içinde Filistin küçülmüş, İsrail büyümüştür. 1967'de Kudüs'ün de işgaliyle yeni bir aşamaya geçildi. Günümüzde ise haritada maalesef artık Filistin diye bir yer kalmadı. Filistin'in neredeyse tamamına yakını İsrail tarafından yutuldu. İsrail şimdi de kalanını işgal etmenin peşinde. İlhak planları bunun bir parçasıdır."

- "Gazze'deki insanlık dışı abluka ile Kudüs'ün tarihi ve hukuki statüsüne yönelik saldırılar da devam ediyor. 1967 sınırları temelinde başkenti Doğu Kudüs olan egemen, bitişik ve bağımsız bir Filistin Devleti'nin kurulması, bizim politikamızın ana eksenidir. Bunun dışındaki herhangi bir barış planının adil olma, kabul edilme ve uygulanma şansı yoktur."
- "Mescidi Aksa'nın izzetini korumak, buraya el uzatılmasına mani olmak Müslümanların ortak görevidir. Bütün İslam aleminin bu gerçeği anlaması ve buna uygun davranması gerekiyor. Şunu da ilave edeyim; bizim Musevilere karşı herhangi bir önyargımız veya husumetimiz de yoktur. İsrail halkıyla da bir sorunumuz bulunmuyor. Bizim karşı olduğumuz, İsrail hükümetinin işgalci ve hukuk tanımaz politikalarıdır."
- "Burası, Fatih Sultan Mehmet Han'ın İstanbul'u fethettiğinde ilk cuma namazını kıldığı ve fethin sembolü olarak camiye dönüştürdüğü bir mekandır. Bu yüzden toplum hafızamızdaki yeri vazgeçilmezdir. 1934'te Ayasofya'nın camiden müzeye dönüştürülmesi, milletimizin içini acıtan bir karardır. Ayasofya'nın tekrar asli hüviyetine kavuşturulması gerekiyordu. Danıştay, yapılan başvuru sonucu nihai kararı verdi. Danıştay'ın kararını hukuk devleti adına, maşeri vicdanı rahatlatma adına müspet bir adım olarak görüyoruz. Dava sürecinde içerden ve yurt dışından çıkan çatlak seslerin ise hiçbir kıymetiharbiyesi yoktur. Ayasofya'nın statüsüyle ilgili nihai karar mercii başkaları değil, Türk milletidir. Bu, bizim iç meselemizdir. Diğer ülkelere de ancak alınan karara saygı göstermek düşer."
- **Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu:**
 - "Elbette Azerbaycan ordusu gereğini yaptı ve bu saldırıları püskürttü. Buradan şunu görüyoruz, Ermenistan özellikle işgal ettiği topraklardan, dikkati başka yerlere çekmek istiyor yeni çatışma alanları oluşturarak."
 - "Ermenistan'ın yaptığı kabul edilemez. Aklını başına toplasın. Azerbaycan yalnız değildir. Biz Türkiye Cumhuriyeti ve Türk milleti olarak tüm imkanlarımızla Azerbaycan'ın yanındayız."
 - "Azerbaycan işgal edilmiş topraklar ve Karabağ konusunda hangi çözümü tercih ediyorsa biz Azerbaycan'ın yanında olacağız."
 - "Ayasofya Camii, 1462'de cami olarak vakfedilmiştir ve cami olarak kullanılmalıdır. Bu konuda 'açılmalıydı, açılmamalıydı, açılmasa daha iyi olurdu' diye görüş belirten olabilir. Herkesin görüşüne katılmasak da saygı duyarız. Ama Türkiye'nin egemenlik haklarına müdahale edici şekilde yapılan yorumları da şiddetle reddediyoruz."
 - "Ateşkes süreci 8 Ocak'ta İstanbul'da başladı ve 12 Ocak gecesi ateşkes ilan edilecekti. Hafta İstanbul'da aldığımız kararı kerhen kabul eder gibi oldu 2 gün sonra ancak Fayiz Es-Serrac hükümeti hemen kabul etti. Moskova'da da anlaşmaya imza atmaya yanaşmadı. Abu Dabi ve Mısır istihbarat yetkilileri o gün oradaydı. Ruslara söyledik, 'Bunlar imza attırmayacak.' dedik, Ruslar da akşam anladı."
 - "Evdeki hesap çarşıya uymadı. Bizim Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) ile angajmanımız uluslararası hukuka ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararlarına uygun şekilde. İkili anlaşmalara da uygun şekilde sağladığımız destek sayesinde dengeler değişti ve UMH kaybettiği yerleri ele geçirmeye başladı. Tam bu aşamada önce Kahire'den sonra başka platformlardan ateşkes sesi gelmeye başladı. Cumhurbaşkanı Recep

Tayyip Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin arasındaki görüşmede de yeni bir çaba içinde olalım kararı çıktı. Şimdi Ruslarla bu çabayı sürdürüyoruz."

- "Serrac hükümetinin endişeleri var. Hafter'in samimi olmadığını düşünüyorlar. Hafter'i kurtarmaya yönelik bir adım olarak düşünüyorlar, biz de öyle düşünüyoruz. Ülke yönetimine el koyduğunu ilan eden bir kişi nasıl iki günde bu noktaya gelebilir."
- "Hafter'in ateşkesten sonra siyasi süreçle ilgili bir yol haritası da yok. Bu konuda UMH'nin sonuç odaklı bir takvime dayalı yol haritasını görmek istemesi de haklı bir talep. Ayrıca 2015 Suheyrat Anlaşması tarihindeki sınırlara dönüş talebi de haklı bir talep. Bu BM'nin onayladığı bir anlaşma. BM üye ülkelere diyor ki 'UMH ile diyalog içinde olun, diğerleriyle teması kesin.' diyor. Yani Fransa'nın Mısır'ın Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) yaptığı BM kararlarının hilafına. BMGK daimi üyesi Fransa'nın bunu iyi bilmesi lazım."
- "Biz Türkiye olarak ateşkesi istiyoruz. Siyasi çözümün tek çözüm olduğuna inanıyoruz. Başından beri tavrımız bu yönde oldu ama diğer taraf tersini düşündüğü ve hareket ettiği için de gerekli adımları sahada da, masada da attık. Şu anda geldiğimiz noktada siyasi çözüm tek çözümdür. Biz buna varız ama ateşkes ve siyasi süreç için gerekli şartların oluşması gerek."
- "Libya'ya istikrar bu şekilde gelmez. Libya istikrara kavuşmazsa ister petrol ister askeri üs için gidin, ne için giderseniz gidin kalıcı olamazsınız ve çıkarlarınıza yönelik beklentilerinizi de karşılayamazsınız."
- "Operasyon hazırlıkları var ama şu anda masayı deniyoruz. Hafter ve onu destekleyen güçlerin çekilmesini deniyoruz. Serrac ve Hafter tarafından 5'er kişinin katıldığı 5+5 toplantısında da bunun şartları görüşülüyor. Orada da Serrac yönetimi bunları şart olarak öne sürdü. Zaten 2015 hattına döndüğü zaman hem Sirte hem Cufra'dan çekilmeleri gerekiyor. Buralar stratejik olarak Misrata ve Trablus'a saldırma bakımından ve saldırıyı önlemek bakımından da önemli şehirler. Dolayısıyla buralardan çekilmeleri gerekiyor."
- "Temennimiz buralar boşaltılsın ve siyasi sürece, kalıcı bir ateşkes gidilsin. Ama bu ateşkesin bu sefer kalıcı ve bağlayıcı olması lazım. Kağıt üzerinde kalıcı bir ateşkes yapabiliriz, bu, kalıcı bir ateşkestir deriz fakat bağlayıcı olması ateşkes bozulunca bozan tarafa müeyyidelerin uygulanması demektir. Bunun mutlaka garanti altına alınması gerek."
- (Yunanistan'ın hazırladığı münhasır ekonomik bölge haritasına değinerek), "Bu anlaşmayla büyük bir oyunu bozduk. Bugüne kadar 2004'ten beri bir taraftan Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nin tek taraflı sondajlar yapması, diğer ülkelerle kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölge anlaşması imzalaması. Yunanistan'ın aynı şekilde Türkiye'yi dışlayıp Mısır ve İsrail'le müzakereler yapması bizi tamamen dışlamaya yönelikti. Burada bunların niyetini de Sevilla haritasında görebiliyoruz."
- "Yunanistan'ın Mısır ve İsrail'le bir anlaşma imzalamamasının nedeni de aynı bize yönelik olduğu gibi maksimalist yaklaşım içinde olması. Mısır ve İsrail'e bir alan kalmıyor. Oysa bizim Libya'yla anlaşmamızdan sonra Mısır'ın denizlerdeki alanı 50 bin kilometrekare daha artıyor. Mısır'ın o zaman anlaşmayı imzalamama sebebi de bu."
- "Bizim orada, Mısır'ın da Ankara'da maslahatgüzarı var. Hatta Ankara'daki maslahatgüzar, Yunanistan'la müzakerelerde o gün heyetin içinde olan, bu konularda uzman olan bir arkadaşım. Bu süreçte bu konularla ilgili bilgilendirme oldu, görüş alışverişi de oldu işin doğrusu."
- "UNESCO'nun bazı açıklamalarını gördük, hayretle karşıladık. UNESCO da aynı telkinlerde bulunabilir, 'Dünya Miras Listesi'nde, buna uygun bir şekilde faaliyette bulunulmalıdır.' diyebilir. Bu konuda zaten bir endişemiz yok."
- "Bir, Türkiye'nin egemenlik haklarına müdahale etmeye kalkmasınlar. İki, Dünya Kültür Miras Listesi'nde bulunan bir eserin korunması konusunda tavsiyelerde bulunanlara biz

'Eyvallah.' deriz. Zaten bu konularda bizim de bir endişemiz yok, böyle bir niyetimiz de yok. Bunu herkes görecek. Burada, Danıştay hukuki bir karar vermiştir. Burada Vakıflar Kanunu'muz da son derece nettir."

- "İç içe olan bir turizm sektöründe, Almanların da siyasi değil bilimsel çerçevede karar vermesini istiyoruz. Bu konuda daha sonra da açıklamalar yaparım ama Almanya'da da bize verilen sözler var. Bu sözlerin de tutulmasını bekliyoruz. Samimi, iyi görüşmelerimiz oldu. Sonucunu bekliyoruz."

● **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül:**

- "Yargı, 289 darbe davasından 275'inin ilk derece yargılamalarını sonuçlandırmış, bugüne kadar 2 bin 332'si müebbet ve ağırlaştırılmış müebbet olmak üzere 4 bin 130 sanığa hak ettikleri cezaları vermiştir."

● **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca:**

- En çok vaka görülen 5 ilimiz: İstanbul, Ankara, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır. 5 ilin yoğun bakım sayılarında da artış var. Ortalama 1 hafta önceki verilere göre, vaka sayısında 1.000'in altına inmekte kararlıyız. COVID-19'a karşı HER GÜNÜMÜZ BİR SINAV.

● **İletişim Başkanı Fahrettin Altun:**

- 15 Temmuz, fedakarlıkla, cesaretle milletçe yazdığımız destanı yeniden hatırlama zamanı. 14 Temmuz akşamı Fahir Atakoğlu'nun notalara döktüğü, "15 Temmuz Destanı" senfonik eseri TV kanallarından, Cumhurbaşkanlığı ve İletişim Başkanlığımızın hesaplarından tüm dünyaya duyurulacak.

● **AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik:**

- "Eğer Türkiye, Suriye'den kaçan mültecileri ölümden kurtarmak için kapılarını açmasaydı, bunların hepsi Avrupa'ya gitseydi, bugün ortada Avrupa demokrasisi diye bir şey kalmazdı."
- "Türkiye düşmanlığı, İslam düşmanlığı, Erdoğan düşmanlığı hattından ilerleyenlerin, yarın bir gün Avrupa'nın gerçek demokratlarını hedef alacağı konusunda kuşku yoktur."
- "Fransa Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanımızın meşru Serrac hükümetine verdiği desteği hedef alarak toplu mezarların üstünü örtemez."
- "Ayasofya, cami ve evrensel dünyanın kültürel mirasının ihtişamını taşıyan büyük bir mekan olarak görkemini göstermeye devam edecek." diyerek, "UNESCO yetkilileri şunu bilsinler, Ayasofya'nın evrensel mirasının korunması konusunda Türkiye her türlü iş birliğine açıktır."
- "Başkentinde cami olmayan tek AB ülkesi Yunanistan'dır. Osmanlı camilerine ve Osmanlı eserlerine karşı saygısızlık yapmakta birinci olan bir ülkedir. Hiç konuşmaması gereken bir ülke varsa o da Yunanistan'dır."

3. Uluslararası Resmî Açıklamalar

- **Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev**, Azerbaycan ordusunun, ezici darbeler vurarak dün Azerbaycan-Ermenistan sınırında yaşanan çatışmalarda şehit olan askerlerin intikamını aldığını bildirdi. Aliyev, dün Azerbaycan-Ermenistan sınırında yaşanan çatışmalar dolayısıyla düzenlenen Güvenlik Konseyi toplantısında konuştu. Ermenistan ordusunun dün öğlen saatlerinde aniden sınırdaki Azerbaycan mevzilerine top atışı gerçekleştirdiğini söyleyen Aliyev, şehit askerlere Allah'tan rahmet diledi. Azerbaycan ordusunun Ermenistan'ın provokasyonunu engellediğini ve gereken yanıtı verdiğini bildiren Aliyev, "Ermenistan'ın tüm çabaları iflas etti, Azerbaycan kendi sınırını korudu ve Ermeni askerleri Azerbaycan topraklarına bir santimetre bile geçemedi." dedi. Aliyev, sınırdaki durumun halen gergin olduğuna dikkati çekerek, tüm sorumluluğun Ermenistan yönetiminde olduğunu vurguladı. Ermenistan'ın bir taraftan temas hattında ateşkesin güçlendirilmesi için uluslararası toplumdan yardım istediğini, diğer taraftan da Azerbaycan topraklarına saldırdığını belirten Aliyev, "Bu çirkin ve sinsi politika Ermenistan'ı uçuruma götürecektir. Azerbaycan toprak bütünlüğünü ve sınırlarını korumaya devam edecektir. Dün öğleden sonra düşmana vurulan ezici darbeler bunu bir kez daha gösterdi. Şehit olan askerlerimizin intikamı alındı, kanları yerde kalmadı ve kalmayacak." ifadelerini kullandı. Ermenistan'daki iç durumun bir kriz noktasına ulaştığını, aynı zamanda Azerbaycan'ın uluslararası arenada kazandığı son başarıların Erivan yönetimini endişelendirdiğini ifade eden Aliyev, Azerbaycan'a saldırıların bu nedenle yapıldığı kaydetti. Aliyev, "Düşmana dün ve bu gece gereken yanıtı verdik. Askerlerimizin intikamı alındı ve bundan sonra da alınacak. Şehitlerimizin kanı yerde kalmadı ve kalmayacak. Tüm olanaklarımızı kullanarak kendimizi savunacağız." dedi. Aliyev'in yanı sıra Başbakan Ali Asadov, Savunma Bakanı Zakir Hasanov, İçişleri Bakanı Vilayet Eyvazov ve istihbarattan sorumlu yetkililerin katıldığı toplantı basına kapalı devam etti. Ermenistan ordusu dün sınırın Tovuz bölgesinde Azerbaycan mevzilerine top atışları da dahil saldırı girişiminde bulunmuş, Azerbaycan ordusunun karşılık vermesi üzerine kayıp vererek geri çekilmişti. Çatışmada, Azerbaycan ordusundan biri üstteğmen 4 asker şehit olmuş, 4 asker yaralanmıştı.
- **İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Abbas Musevi**, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılması kararıyla ilgili açıklama yaptı. Sözcü Musevi, "Türkiye halkı ve Müslümanların memnuniyetle karşıladığı Ayasofya'nın ibadete açılması kararından biz de mutluluk duyduk." ifadelerini kullandı. Bu karara yönelik bazı ülkelerden gelen tepkilere ilişkin ise Musevi, "Ayasofya'nın durumuyla ilgili karar Türkiye'nin iç meselesidir. Bu, Türkiye'nin ulusal egemenliği çerçevesinde değerlendirilecek bir konudur." değerlendirmesinde bulundu.
- **AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell**'in ofisinden yapılan yazılı açıklamada, Ermenistan ve Azerbaycan sınırındaki çatışmanın can kaybına yol açmasının üzüntü verici olduğu belirtildi. Açıklamada, tarafların Minsk Grubu çerçevesinde doğrudan iletişim kurması gerektiğinin altı çizilerek, ateşkes ihlalinin Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının (AGİT) tekrar sahada denetime başlamasının önemine işaret ettiği kaydedildi. "AB taraflara ateşkese uyma ve tekrar müzakerelere başlama çağrısında bulunuyor" ifadesine yer verilen açıklamada, gerginliği azaltmak için acilen adım atılması gerektiği vurgulandı. Ermenistan ordusu, dün sınırın Tovuz bölgesinde Azerbaycan mevzilerine top atışları da yaparak saldırı girişiminde bulunmuş, Azerbaycan ordusunun karşılık vermesi üzerine kayıp vererek geri çekilmişti. Çatışmada, Azerbaycan ordusundan 3 asker şehit olmuş, 4 asker yaralanmıştı.

- **Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Kudret Özersay**, yaptığı yazılı açıklamada, Rum tarafının sınır kapılarında bir süredir salgınla ilgili olmayan yeni sınırlamalara başvurduğunu belirtti. Özersay, 1 Temmuz'dan bu yana Birleşmiş Milletler (BM) ve Avrupa Birliği'nden muhataplarına bu yeni kısıtlamaların salgınla ilgili olmadığını ve Yeşil Hat Tüzüğü'nden kaynaklanan geçişe dair bazı hakları budamayı ve Kıbrıs Türk ekonomisine zarar vermeyi hedeflediğini anlattıklarını belirtti. "Öyle anlaşılıyor ki ülkemizdeki bütün siyasi aktörler birlik olup buna tepki vermediği sürece Rum tarafı bu yıldırma politikasını devam ettirecek." ifadesini kullanan Özersay, daha KKTC'de yeni tip koronavirüs (Kovid-19) dahi ortaya çıkmadan önce Kıbrıs Rum tarafının Yeşil Hat Tüzüğü'nde bazı değişiklikler yapma düşüncesinde olduğunu açıkladığını ve yabancıların sınır kapılarından geçişine dair bazı detayların Rum basınında yer aldığını hatırlattı. Rum tarafının Yeşil Hat Tüzüğü'nü "uygulama mevzuatı" adı altında bir adım attığını ve bunu salgını fırsat bilerek yürürlüğe koyduğunu belirten Özersay, şöyle devam etti: "Özetle Güney Kıbrıs'taki deniz ve hava limanları üzerinden seyahat ederek KKTC'ye gelmek isteyen yabancı uyruklu bireyleri (ister AB üyesi bir ülke vatandaşı olsunlar isterse üçüncü ülke) sınır kapılarından kuzeye geçirmiyorlar. Son 10 gündür Metehan sınır kapısında bu sıkıntı yaşanıyor. Beyarmudu Sınır Kapısı'nda Rum kontrol noktası bulunmadığından oradan kuzeye geçen yabancıların bu kez kuzeyden güneye geçişine sıkıntı çıkarıyorlar." Bu uygulamanın pratikte Kıbrıs Rum kesimi üzerinden yapılacak turizm faaliyetlerinin büyük oranda bertaraf edilmesi anlamına geldiğinin altını çizen Özersay, "Kıbrıslı Rumlar ile güney Kıbrıs'ta daimi ikameti bulunan yabancı uyrukluların geçişine izin verirken yurt dışından gelecek diğer yabancıların (Kıbrıslı Türk değilse) KKTC'ye geçişine izin vermeme yaklaşımı iyi niyetten yoksun ve ekonomimizi hedef alan bir yaklaşımdır." değerlendirmesinde bulundu. Özersay, temmuz başından itibaren BM, Birleşik Krallık ve AB yetkililerine aktardıkları bu yanlış ve zarar veren uygulamanın değiştirilmesi gerektiğini vurguladı. KKTC'den Kıbrıs Rum kesimine ticari mal akışını düzenlemeye yönelik olarak hazırlanan Yeşil Hat Tüzüğü, 23 Ağustos 2004'te yürürlüğe girmişti.
- **Kudüs Vakıflar, İslam Mukaddesatı ve İşleri Konseyi, Yüksek İslam Heyeti, Filistin Fetva Kurulu ve Kudüs İslami Vakıflar İdaresi**, İsrail makamlarının Mescid-i Aksa'nın Rahmet Kapısı'nı kapatma kararına ilişkin ortak açıklama yayımladı. Açıklamada, İsrail polisinin, Kudüs İslami Vakıflar İdaresine mahkemenin kapatma kararını tebliğ ettiği belirtilerek, "Rahmet Kapısı Mescidi, ilahi bir kararla sadece Müslümanların olan Mescid-i Aksa'nın ayrılmaz bir parçasıdır. Harem-i Şerif'in bir zerresi dahi tartışmaya, pazarlığa veya tavize açık değildir." ifadeleri kullanıldı. Kudüs İslami Vakıflar İdaresinin, Yüksek İslam Heyeti'nin Haziran 1967'de aldığı karar uyarınca "işgal devletinin" mahkemelerini tanımadığı belirtilen açıklamada, şu ifadeler yer verildi: "Mübarek Mescid-i Aksa, işgal devletinin mahkemelerinin yetki çerçevesine giremeyecek kadar yüce bir makamdır, siyasi kararlara da tabi olamaz. İsrail'in kararları; ibadet özgürlüğüne, uluslararası hukuk ve örfe de aykırıdır. Müslümanlar işgal devletinin bu kararlarını ne onaylıyor ne de tanıyor. Dolayısıyla bu karara da bağlı olmazlar." Açıklamada ayrıca, İsrail'in Mescid-i Aksa'nın yapısına herhangi bir şekilde dokunması durumunda sonuçlarına da katlanacağı uyarısı yapıldı. Mescid-i Aksa ve Kudüs'teki vakıflar, İsrail ile Ürdün arasında 26 Ekim 1994'te imzalanan barış antlaşması uyarınca Ürdün Vakıflar, Mukaddesat ve İslami İşler Bakanlığına bağlı Kudüs İslami Vakıflar Konseyinin himayesinde bulunuyor.

- **Avrupa Birliği (AB) Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını tedbirleri sonrası AB üyesi ülkelerin Dışişleri Bakanlarını ilk kez yüz yüze Brüksel'de bir araya getiren Dış İlişkiler Konseyi sonrasında basın toplantısı düzenledi. Toplantının en önemli gündem maddelerinden birinin Latin Amerika ve Karayipler olduğunu aktaran Borrell, kıtaya Kovid-19 salgınıyla mücadele bağlamında destek sağlanması ve ikili ilişkileri geliştirme konusunda mutabık kalındığını belirtti. Borrell, toplantının diğer bir konusunun Belgrad-Priştina Diyalog Süreci'ndeki hareketlenme olduğunu hatırlatarak, Dışişleri Bakanlarının ilişkilerin normalleşmesi için sürecin tekrar başlatılmasını memnuniyetle karşıladığını bildirdi. Çin'in Hong Kong'da kabul ettiği güvenlik yasası hakkında da konuşan Borrell, yasanın derin endişe yarattığını altını çizerek, AB'nin Hong Kong halkıyla dayanışma içinde olduğunu ve özerkliğini desteklemeye devam ettiğini dile getirdi. Borrell, görüşmede, Libya'daki gelişmelerin de ele alındığını kaydederek, "Libya'da durum kötüleşmeye devam ediyor. Silah ambargosunun delinmeye devam ettiğini görüyoruz. İrini Operasyonu'na da katkı sağlamak için yaptırım rejimini güçlendirmeyi planlıyoruz. Biz siyasi çözüm için tek seçeneğin Berlin Süreci olduğunu düşünüyoruz." ifadelerini kullandı. Türkiye ile ilişkilerin ise bir diğer gündem maddesi olduğunu kaydeden Borrell, "uzun ve ilginç" bir tartışma gerçekleştiğini söyledi. Borrell, "Dışişleri Bakanları, benim onlara Yüksek Temsilci olarak sunduğum sonuçları kabul etti ve bunlar gelecekteki ilişkileri belirleyecek." diye konuştu. Bu çerçevede Türkiye'nin önemli bir ortak olduğunu tekrar vurguladıklarını belirten Borrell, "Türkiye ile ilişkilerimizi AB değerleri ve çıkarlarıyla uyumlu olarak geliştirmek ve güçlendirmek istiyoruz." dedi. Borrell, Dışişleri Bakanlarının Türkiye'yle ilişkilerin zorlu bir süreçten geçtiği konusunda da hemfikir olduğuna işaret ederek, Doğu Akdeniz ve Libya'daki gelişmelerin AB'nin çıkarlarıyla çatıştığını dile getirdi. Yüksek Temsilci Borrell, "Herkesin istediği ve desteklediği güven ortamının inşa edilmesi için Türkiye'nin AB çıkarlarına ve üye ülkelerin egemenliğine zarar veren tek taraflı faaliyetlerine son vermesi gerekiyor." dedi. "Diyalog ve müzakere yoluyla gerginliğin azaltılması ve uzlaşma sağlanması için yollar aramamız gerektiği konusunda mutabık kaldık." diyen Borrell, "Diğer taraftan Türkiye'nin faaliyetlerinin ortaya çıkardığı sınamalara karşı atabileceğimiz olası adımlar üzerinde de çalışacağız." ifadesini kullandı. Borrell, AB Konseyinin geçen yıl 15 Temmuz'da Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki sondaj faaliyetlerine ilişkin kısıtlayıcı tedbirler için kabul ettiği çerçeve belgesini hatırlatarak, bu bağlamda Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin talebi üzerine yeni adımlar atılabileceğini ve konunun tekrar ağustos sonunda ele alınacağını kaydetti.**

4. Uluslararası Medya Yansımaları

ABD

AP: Ermenistan ve Azerbaycan, pazartesi günü hassas sınırlarında yaşanan son olay nedeniyle birbirlerini suçladı. Pazar günü iki komşu ülke askerleri arasında yaşanan çatışmada Azerbaycan'ın dört askeri öldü, her iki taraftan askerler yaralandı. Azerbaycan Savunma Bakanlığı, Ermenistan'ın açtığı ateşte dört askerinin çatışma anında birinin de hastanede yaşamını yitirdiğini açıklarken Ermenistan Başbakanı Nikol Pashinyan, çatışmaları tetikleyen tarafın Azerbaycan olduğunu söyledi ve eylemlerinin beklenmedik sonuçlarına katlanmaları gerektiğini belirtti. Güney Kafkasya'nın iki ülkesi, Azerbaycan sınırları içerisinde yer alan ve Ermenistan tarafından desteklenen yerel güçlerin kontrolü altındaki Dağlık Karabağ bölgesi yüzünden yıllardır anlaşmazlık yaşıyor. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlhan Aliyev, son olayı, Ermenistan'ın yeni bir provokasyonu olduğunu söyleyerek kınadı ve ülkesinin toprak bütünlüğünü koruma sözü verdi. Azerbaycan ile yakın etnik ve kültürel ilişkileri olan Türkiye de Bakü'ye güçlü desteğini bildirdi. Devlet televizyonu TRT'ye konuşan Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Ermenistan'ın yaptığı kabul edilemez, aklını başına toplasın. Azerbaycan yalnız değildir. Biz Türkiye Cumhuriyeti ve Türk Milleti olarak tüm imkanlarımızla Azerbaycan'ın yanındayız." dedi.

RUSYA

TASS: Kremlin Sözcülüğü, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Türk tarafının girişimiyle gerçekleştirilen telefon görüşmesinin ardından, iki liderin Ayasofya Katedralinin staüsünün müzeden camiye dönüştürülmesi konusunu görüştiklerini açıkladı. Kremlin Sözcülüğünün açıklamasında şu bilgilere yer veriliyor: "Vladimir Putin, Recep Tayyip Erdoğan'ın dikkatini Ayasofya mabedinin statüsünün değiştirilmesi kararının Rusya'da neden olduğu ciddi toplumsal yankıya çekti. Türkiye Cumhurbaşkanı ise dünya medeniyetinin bu emsalsiz eserine yabancılar dahil isteyen herkesin erişebilmesinin garanti altında olduğunu ve Hristiyan kutsallarının muhafazasının sağlanacağını belirterek açıklama yaptı." İki lider ayrıca iki ülkenin Savunma Bakanlıkları kanalıyla icra edilen, İdlib'de istikrarın sağlanmasına imkan veren iş birliğine büyük önem verdiklerini söyledi. Kremlin Sözcülüğünün açıklamasında, "Astana formatı dahil, 1 Temmuz 2020'deki Rusya-Türkiye-İran zirvesi neticesinde varılan anlaşmalara dayanarak Suriye ihtilafının çözümüne yardım edilmesi için gösterilen gayretlerin artırılmasının önemi ayrıca vurgulanmıştır. Rusya ve Türkiye Savunma Bakanlıkları kanalıyla icra edilen, İdlib'de istikrarın sağlanmasına imkan veren iş birliğine büyük önem verildiği belirtildi." deniliyor. Bunun yanı sıra Rusya ve Türkiye liderleri, Libya'daki silahlı ihtilafın bir an önce çözüme kavuşturulması ve bu ülkede müzakere sürecine dönülmesi için siyasi-diplomatik gayretlerin hızlandırılması konusunda anlaştılar. Putin ile Erdoğan bu konuların yanı sıra karşılıklı turizm trafiğinin sıhhi ve epidemiyolojik durumun iyileştiği ölçüde yeniden başlatılmasıyla ilgili konuları görüştü. Açıklamada, "Karşılıklı turizm trafiğinin sıhhi ve epidemiyolojik durumun iyileştiği ölçüde yeniden başlatılmasıyla ilgili konular dahil iki taraflı gündemin münferit konularında fikir teatisi yapılmıştır." ifadelerine yer verildi. Putin'in, Türk ortaklarının Rusya'nın bazı bölgelerine koronavirüs salgınıyla mücadelede yardım etmeye hazır

olmasından ötürü minnettar olduğunu ifade ettiği belirtildi. Rus mevkidaşına telefon eden Türkiye Cumhurbaşkanı'nın ise Putin'i, Rusya Federasyonu Anayasasında yapılacak değişikliklerle ilgili oylamanın başarılı bir şekilde icra edilmesinden ötürü tebrik ettiği bildirildi. "Cumhurbaşkanları, üst düzey dahil düzenli diyalogu sürdürme konusunda anlaşıldılar." denildi.

DEĞERLENDİRME

1. Yorum & Analiz

Anadolu yüzyıllar boyunca farklı medeniyetlerin hüküm sürdüğü, farklı kültürlerin izlerini taşıyan eşsiz bir coğrafyadır. Türkiye Cumhuriyeti ise Osmanlı'dan devraldığı hoşgörü kültürünü sürdürmekte, çok farklı medeniyetlerin bir arada yaşam sürdürebildiği bir devlettir. Bunun en somut kanıtı Türkiye'de, Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi, Türkiye Ermenileri Patrikliği, Türk Musevi Cemaati ve Süryanilerin dört Metropoliti'nin varlıklarını ve ibadetlerini rahatlıkla ve özgür bir şekilde gerçekleştirebilmeleridir.

Ayasofya'nın müze statüsünün sonlandırılarak cami statüsüne yeniden kavuşması bir ulusal egemenlik konusudur. Bazı devletlerin Türkiye'deki dini özgürlük ortamına gözlerini kapatarak Ayasofya'nın statü değişikliği üzerinden yaptıkları eleştiriler haddini aşmakta, Türkiye'nin iç işlerine müdahale çabası olarak görülmektedir. Türkiye'de 435 kilise, sinagog ve havra bulunmakta olup, bu mekânlarda ibadet, toplantı vs. gibi dini etkinlikler dilendiği gibi yapılabilmektedir. Bu anlamda Ayasofya'nın cami statüsüne kavuşturulması ile Türkiye'deki Hristiyan cemaat ve gruplara yönelik yaklaşımlar arasında bir bağ kurmak kötü niyetli bir tutumdur.

Başkentinde bir tane dahi cami olmayan, artan İslam düşmanlığı ile camilere birçok saldırının yapıldığı, Türk Azınlığın ibadet özgürlüğünü zorlaştıran farklı birçok ülkenin, medeniyetler beşiği Türkiye'ye karşı gösterdikleri tepkinin içi boş ve tavırları ise ciddiyetten uzaktır. Balkanlardaki Osmanlı mirasının bugünkü durumu göz önüne alındığında ne demek istendiği çok rahat anlaşılacaktır.

1453'ten 1934'e kadar 481 yıl cami olarak hizmet vermiş Ayasofya Türk Milletinin gözbebeğidir. Başka dinlere mensup turistler İstanbul'daki ve Türkiye'nin her yerindeki camileri gezibildikleri gibi Ayasofya Camisini de gezip görebilme imkanına sahip olacaklardır. Bu konuda herhangi bir değişiklik yaşanmayacaktır. Türk Milleti 567 yıldır sahip olduğu Ayasofya'yı gelecek nesillere miras bırakmak için çalışmaya devam edecektir.

TÜRKİYE GÜNLÜK KORONAVİRÜS TABLOSU

TOPLAM TEST SAYISI	4.021.947	13 TEMMUZ 2020	BUGÜNKÜ TEST SAYISI	46.492
TOPLAM VAKA SAYISI	214.001		BUGÜNKÜ VAKA SAYISI	1.008
TOPLAM VEFAT SAYISI	5.382		BUGÜNKÜ VEFAT SAYISI	19
TOPLAM YOĞUN BAKIM HASTA SAYISI	1.223		BUGÜNKÜ İYİLEŞEN SAYISI	1.156
TOPLAM ENTLÜGE HASTA SAYISI	402			
TOPLAM İYİLEŞEN HASTA SAYISI	195.671			

